

Action et induction :

l'idéal et le possible.

< Action and induction : the ideal and the possible >

Nikolaos Aggelis (Creece)

Résumé

En résumant la leçon de Platon (*réminiscence*) et d'Aristote (expérience - *induction*), Kant enseignait que nous avons deux méthodes possibles d'acquisition et d'élargissement de notre connaissance, à savoir la méthode *a priori* et la méthode *a posteriori*. L'induction s'insère dans le cadre de la méthode *a posteriori*. Suivant la théorie d'Aristote, l'induction a deux caractéristiques essentielles : elle se fonde sur l'observation (expérience) et elle va du multiple sensible et particulier à l'universel (général).

En adoptant la marche inductive dans le domaine de la philosophie pratique (philosophie de l'homme), l'on entame deux étapes. Lors de la première, en partant de l'analyse des besoins humains (niveau de l'être et de l'observation) on s'élève à la saisie des concepts idéaux du bien et du juste et, par ce biais, à la construction d'une conception **idéale de justice** (passage au niveau de la saisie de l'idéal, des valeurs et du devoir être). Cet idéal de justice vise la satisfaction des besoins et la réalisation du bonheur de tous les hommes par : **a/** le respect absolu et inconditionné de la dignité humaine et **b/ la tolérance**, voire la protection, de l'altérité et de la différence au niveau tant interne (national/étatique) qu'externe (entre les nations/États).

Pendant la seconde étape de la méthode inductive, on soumet l'idéal au contrôle du possible par la prise en compte des facteurs empêchant la réalisation de l'idéal absolu et inconditionné. C'est ainsi que nous effectuons le passage de l'idéal impossible (*utopie*) à l'idéal possible et réalisable.

Πράξη και επαγωγή :
το ιδεώδες και το δυνατόν.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Συγκεφαλαιώνοντας την διδασκαλία του Πλάτωνος (*ανάμνηση*) και του Αριστοτέλη (*επαγωγή*), ο Kant δίδασκει ότι έχουμε δύο δυνατές μεθόδους απόκτησης και διεύρυνσης των γνώσεών μας : την *a priori* και την *a posteriori*. Η επαγωγή εντάσσεται στο πλαίσιο της *a posteriori* μεθόδου. Σύμφωνα προς την θεωρία του Αριστοτέλη, η επαγωγή έχει δύο κύρια χαρακτηριστικά : βασίζεται στην παρατήρηση (εμπειρία) και πορεύεται από το πολλαπλό (*πολλά*) αισθητό προς το ένα καθολικό (γενικό).

Υιοθετώντας/εφαρμόζοντας την επαγωγική μέθοδο στον τομέα της Πρακτικής Φιλοσοφίας (Φιλοσοφία του Ανθρώπου), διανύομε δύο φάσεις. Κατά την πρώτη, αναλύομε τις ανθρώπινες ανάγκες (επίπεδο του Όντος και της παρατήρησης). Και στη συνέχεια, συλλαμβάνομε νε το Νου τις ιδεώδεις έννοιες το αγαθού και του δικαίου. Με αφετηρία αυτές τις έννοιες, “κατασκευάζομε” μία ιδεώση αντίληψη δικαιοσύνης (μετάβαση ατο επίπεδο του ιδεώδους, των αξιών και του δέοντος). Το ιδεώδες αποβλέπει στην ικανοποίηση των αναγκών και την πραγμάτωση της ευτυχίας/ευδαιμονίας όλων των ανθρώπων διαμέσου : α./ του απόλυτου σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και β./ της ανοχής/προστασίας της ετερότητας και της διαφοράς τόσο στο εσωτερικό ενός Κράτους, όσο και στις σχέσεις μεταξύ των Κρατών.

Κατά την δεύτερη φάση της επαγωγικής μεθόδου, ελέγχομε εάν το ιδεώδες είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί. Τότε, λαμβάνομε υπόψιν μας τους παράγοντες εκείνους, οι οποίοι μπορούν να εμποδίσουν και να ματαιώσουν την πραγματοποίηση του ιδεώδους. Κατ’αυτό τον τρόπο, κατορθώνομε την μετάβαση από το *αδύνατο ιδεώδες (ουτοπία)* στο *δυνατό/πραγματοποιήσιμο ιδεώδες*.

